

Wetgeving op de riviervisserij

Cursus Bosbouwbekwaamheid

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Bos & Groen

Colofon

Een uitgave van
Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Bos & Groen

Tekst
Paul Stryckers (CVN)
Eindredactie: Kristof Vlietinck

Inhoud

1. Algemene bepalingen	5
1.1. Toepasselijke wetgeving	5
1.2. Toepassingsgebied	5
1.3. Het visrecht	6
1.3.1. Algemene bepalingen	6
1.3.2. Bevaarbare en vlotbare waterlopen waarvan het onderhoud ten laste van de staat (Vlaams Gewest) of diens rechthebbenden komt	6
1.3.3. Andere waterlopen	7
1.3.4. Kreeken en kunstmatige waterwegen waarvan het onderhoud ten laste van polders of wateringen valt	7
2. Visverlof en visvergunning	8
2.1. Visverlof	8
2.2. Visvergunning	9
3. Het visserijfonds – erkende vissersverenigingen	10
3.1. Visserijfonds	10
3.2. Erkende vissersverenigingen	11
4. De visserijpolitie	12
4.1. Algemene bepalingen	12
4.2. Het begrip 'hengel' en 'fuik'	13
4.3. Tijden, plaatsen en vissoorten	14
4.4. Verboden wijzen van vissen, verboden vistuigen en –toestellen, verboden aassoorten	16
4.5. Geoorloofde vistuigen	17
4.6. Ondermaatse vissen	19
4.7. Vervoer van vis en kreeft – gebruik van aasvis	19
4.8. Bedwelmen of vernietigen van vis	20
4.9. Burgerlijke aansprakelijkheid	21

5. Strafvordering en strafbepalingen	22
5.1. Strafvordering	22
5.1.1. Bevoegde opsporingsambtenaren	22
5.1.2. Procedureregels	22
5.2. Strafbepalingen	24
6. Bijlage: Tabel met de wateren "Vissen in paaitijd", "Nachtvisserij" en "Snoekbaarsvisserij"	25

1. Algemene bepalingen

1.1. Toepasselijke wetgeving

Nadat in 1883 een eerste wetgeving op de riviervisserij tot stand was gekomen, werd deze ruim een halve eeuw later vervangen door de Wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij. Deze wet is nog steeds van toepassing. De riviervisserij is inmiddels een gewestelijke bevoegdheid geworden, zodat het Vlaams Parlement bij decreet de bestaande wet kan wijzigen, aanvullen of integraal vervangen. De in de wet gehanteerde termen zoals 'staat' en 'koning' moeten geïnterpreteerd worden volgens de huidige stand van de staatshervorming.

Een belangrijke vernieuwing in de wet was de oprichting van een visserijfonds. Het heeft als opdrachten de bepoting van de waterlopen die onder het toepassingsgebied van de wet vallen, de verscherping van het toezicht, de steun aan de strijd tegen waterverontreiniging en de verbetering van de riviervisserij in het algemeen. Het uitvoeringsbesluit kwam snel tot stand, en wel met het K.B. van 13 december 1954 betreffende de provinciale visserijcommissies en het centraal comité van het visserijfonds. Het visserijfonds begon zijn werkzaamheden vanaf het ogenblik dat de wet zelf in werking trad, op 1 januari 1955.

Het belangrijkste uitvoeringsbesluit is verder het B.VI.Reg. van 20 mei 1992 tot uitvoering van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij, zoals tot op heden gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse regering van 29 juni 1999, 14 september 2001 en 17 oktober 2003.

1.2. Toepassingsgebied

Art. 1. De wet regelt de visserij in de **binnenwateren**. Uitzondering wordt gemaakt voor de visserij beoefend op vijvers, visputten, sloten en kanalen, wanneer de vissen die er leven zich niet vrij kunnen bewegen tussen deze plaatsen en de stromen, rivieren en andere openbare waterlopen.

De waters waarop de wet niet van toepassing is, worden '**gesloten waters**' genoemd. Het eigendomsrecht op een viswater doet er niet toe om dit laatste al dan niet onder het toepassingsgebied van de wet te plaatsen. Van zodra er een verbinding is met openbare waterlopen, valt het viswater onder toepassing van de wet.

Vraag is wat bedoeld wordt met 'vissen die zich **niet vrij kunnen bewegen** tussen (...)'. De wet noch het uitvoeringsbesluit geven hier enig uitsluitsel. Aangenomen wordt dat het moet gaan om volwassen vissen. De verschillende vissoorten bezitten echter zeer uiteenlopende afmetingen, zodat een rooster slechts selectief vissoorten zal tegenhouden. In elk geval zal het om een vast aangebracht, niet wegneembaar of beweegbaar rooster moeten gaan. Viswaters die periodiek t.g.v. overstroming in verbinding staan met een openbare waterloop zijn niet voldoende afgesloten.

1.3. Het visrecht

1.3.1. Algemene bepalingen

Het eerste hoofdstuk van de wet bepaalt aan wie het visrecht toekomt. Net zoals het jachtrecht, is het visrecht gekoppeld aan het **eigendomsrecht**. Dit geldt in feite ook voor de gesloten viswaters, waarop de wet niet van toepassing is. De eigenaar ervan kan zelf zonder enige beperking vissen of het visrecht verhuren aan een derde.

De wet bevat verder geen bepalingen over hoe het visrecht wordt **overgedragen** aan een derde. Dit gebeurt volgens de gewone regels van burgerlijk recht. Er hoeft geen schriftelijke overeenkomst van verpachting van het visrecht te zijn, maar een mondelinge overeenkomst kan problemen van bewijslast veroorzaken. Bij vervreemding van het viswater waarop de pacht slaat of wanneer een van de partijen verdwijnt, wordt aangenomen dat de overeenkomst een einde neemt. Maar de huurovereenkomst kan hiervan afwijken.

De houder van het visrecht kan zijn recht **bewaken**, het Vlaams Gewest d.m.v. visserijwachters, de andere houders van het visrecht door het aanstellen van bijzondere visserijwachters (zie 5.1.1.).

Art. 23. Vissen in de waters die onder toepassing van de Riviervisserijwet vallen, zonder toelating van de houder van het visrecht, wordt **gestraft** met een geldboete van 50 tot 200 euro en met verbeurdverklaring van al de voorwerpen die tot het plegen van het misdrijf hebben gediend. Dit onverminderd teruggave en schadevergoeding.

1.3.2. Bevaarbare en vlotbare waterlopen waarvan het onderhoud ten laste van de staat (Vlaams Gewest) of diens rechthebbenden komt

Momenteel is het onderhoud van deze waterlopen een gewestelijke bevoegdheid, die wordt uitgeoefend door de Administratie Waterwegen en Zeewezen (Departement LIN van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap). Waar de wet spreekt over 'Staat' moet dus 'Vlaams Gewest' gelezen worden.

Art. 2 kent het **visrecht** in de bevaarbare en vlotbare waterlopen aan het **Vlaams Gewest** toe. Het heeft geen belang of de waterweg daadwerkelijk voor scheepvaart of voor het vloten gebruikt wordt of niet.

In hoofdstuk I van het B.VI.Reg. van 20 mei 1992 tot uitvoering van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij wordt aangegeven dat de waterlopen, waarvan het visrecht, overeenkomstig het voorgaande artikel, behoort aan het Vlaamse Gewest, diegene zijn, welke opgesomd worden in bijlage 1 van het koninklijk besluit van 5 oktober 1992 tot vaststelling van de lijst van de waterwegen en hun aanhorigheden overgedragen van de Staat aan het Vlaamse Gewest

Oude armen ontstaan door het zich verleggen van de rivier of t.g.v. rechttrekking en die niet gedeclasseerd werden als bevaarbare of vlotbare waterloop, blijven openbare viswaters. Het speelt daarbij geen rol of deze oude rivierarm nog daadwerkelijk voor de scheepvaart kan worden gebruikt of niet. In het laatste geval bestaat er echter geen erfdiensbaarheid van jaag- of voetpad meer, aangezien dit erfdiensbaarheden zijn die louter i.f.v. de scheepvaart worden gevestigd. In dat geval kan aan andere personen dan vissers voorzien van een visverlof de toegang tot die oeverstroken geweigerd worden door de eigenaars ervan. De vissers kan daarentegen de toegang niet geweigerd worden omdat zij het recht uitoefenen dat hun op grond

van artikel 5 Riviervisserij wordt toegekend (zie hieronder). Maar de wet legt geen strafsanctie op aan een oevereigenaar die een visser toch de toegang zou weigeren! In de huidige toestand van de wetgeving blijft er voor het Vlaams Gewest niets anders over dan een burgerlijke vordering in te stellen voor vergoeding van de schade die wordt geleden omdat de afgeleverde visverloven een stuk onaantrekkelijk worden door de houding van de oevereigenaar. (De individuele visser zou dit theoretisch ook kunnen, maar dat heeft uiteraard weinig zin.)

Art. 4 bepaalt **wie** in de hier bedoelde waterlopen mag vissen en **waarmee**. Iedereen die een visverlof bezit of ervan vrijgesteld is, mag er vissen met 1 of 2 hengels en met de peur (afhankelijk van het visverlof of van de vrijstelling). Het gebruik van de voornfles en van het kreeftennet mag onder de voorwaarden bepaald door de Vlaamse Regering (niet gebeurd).

Art. 5 specificeert de **plaats** van waarop mag worden gevestigd. Het gaat om de oever over een breedte van maximum 1,5 m berekend vanaf de rand van het water bij het hoogst bereikte peil zonder te overstromen.

1.3.3. Andere waterlopen

Art. 6. In al de andere waterlopen dan die bedoeld in art. 2 hebben de **oevereigenaars** het **visrecht**, ieder van zijn kant tot in het midden van de waterloop.

Om hun visrecht uit te oefenen, hebben deze oevereigenaars ook een **visverlof** nodig (zie 2.1.).

Om welke 'andere **waterlopen**' gaat het?

- Natuurlijke onbevaarbare waterlopen (verdeeld in 3 categorieën, zie het cursusdeel *Wetgeving Bos en Natuur*);
- Kunstmatig gegraven onbevaarbare waterlopen (b.v. voor droogleggings- of bevoeiingswerken);
- Bevaarbare waterlopen die niet ten laste zijn van het Vlaams Gewest of van zijn rechthebbenden (b.v. het zeekanaal Brussel-Schelde dat door een naamloze vennootschap wordt beheerd);
- Visputten, krekens, watergangen, enz. die in open verbinding met een openbare waterloop staan.

Natuurlijke onbevaarbare waterlopen behoren in feite niemand toe, maar de oevereigenaars kunnen er hun burgerlijke rechten op uitoefenen.

1.3.4. Krekens en kunstmatige waterwegen waarvan het onderhoud ten laste van polders of watering valt

Art. 6bis. In deze waters behoort het **visrecht** aan de **polder** of de **watering**. Bij verpachting van dit visrecht hebben de provinciale visserijcommissies het eerste recht tot pachten, tegen het hoogste bod.

2. Visverlof en visvergunning

2.1. Visverlof

Dit wordt geregeld in hoofdstuk II van de wet.

Art. 7 legt het **principe** vast: niemand mag vissen in de waters waarop de wet van toepassing is zonder voorzien te zijn van een 'regelmatig' (= geldig) visverlof.

Overtreding van deze bepaling wordt **gestraft** met een geldboete van 50 tot 200 euro en met verbeurdverklaring van al de voorwerpen die tot het plegen van het misdrijf hebben gediend.

Art. 8 § 1. De Vlaamse Regering bepaalt de vorm van de **visverloven**, hun geldigheidsduur en de wijze waarop ze worden afgegeven. Ook de voorwaarden van de afgifte en de intrekking moeten worden bepaald.

Bovenstaande bepaling is uitgevoerd door het B.VI.Reg. van 20 mei 1992 tot uitvoering van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij.

Elk visverlof geeft het recht te vissen op de wijze die krachtens de minder dure visverloven is toegestaan. De visverloven worden door de postkantoren afgegeven. Om in het Vlaams Gewest geldig te zijn, moet het visverlof door een postkantoor gelegen in dat gewest afgeleverd zijn. Ze gelden voor het jaar waarin ze zijn afgeleverd. Ze zijn persoonlijk. Ze worden bijgevolg alleen afgeleverd op vertoon van de identiteitskaart.

Elke veroordeling wegens een visserijmisdrijf heeft tot gevolg dat het visverlof wordt ingetrokken en dat er aldus een visverbod geldt:

- gedurende 5 jaar voor wie wegens inbreuk op artikel 22 Riviervisserijwet werd veroordeeld (zie 4.8.);
- gedurende 2 jaar voor wie op grond van artikel 13 § 2 Riviervisserijwet (inbreuk op de bepalingen ter uitvoering van artikel 12, 2° en 3°) werd veroordeeld (zie 4.1.);
- gedurende 1 jaar voor wie op grond van enig ander visserijmisdrijf werd veroordeeld, met uitzondering van het zonder geldige *vergunning* vissen met de hengel.

De bevoegde Vlaamse minister kan diegene die erom verzoekt ontheffen van het verval van het recht om een visverlof te krijgen.

Art. 8 § 2 houdt een **vrijstelling** van visverlof in voor kinderen beneden 14 jaar die met één hengel vissen en vergezeld zijn van hun vader, moeder of voogd, voorzien van een visverlof.

Art. 8 § 3 geeft de Vlaamse Regering de mogelijkheid om andere algemene vrijstellingen te voorzien.

Ook dit is uitgevoerd door het B.VI.Reg. van 20 mei 1992 tot uitvoering van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij.

Vrijgesteld zijn:

- al wie niet in het Vlaams Gewest woont en deelneemt aan een door een Vlaamse vissersvereniging georganiseerde en openbaar aangekondigde nationale of internationale hengelwedstrijd tussen vissersverenigingen, op een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag;

- wie deelneemt aan een initiatie en/of promotiecampagne voor het hengelen, georganiseerd door een vissersvereniging, met toelating van de voorzitter van de provinciale visserijcommissie of van de voorzitter van het centraal comité van het visserijfonds (of zijn afgevaardigde).

De vrijstelling is alleen geldig voor de duur van de wedstrijd resp. de duur van de initiatie en/of promotiecampagne. Voor wedstrijden op Europees niveau en voor wereldkampioenschappen geldt de vrijstelling bovendien voor de week die voorafgaat aan de wedstrijd.

Art. 9 stelt de **belasting** op de verschillende visverloven vast:

- visverlof waarmee kinderen jonger dan 14 jaar en niet vergezeld van vader, moeder of voogd (voorzien van een visverlof) alle dagen met één hengel mogen vissen: 3,72 euro (*'jeugdvisverlof'*);
- visverlof waarmee men alle dagen met 1 of 2 hengels mag vissen vanaf de oever, inclusief vanop een steiger of plateau verankerd of verbonden met de oever: 11,16 euro (*'gewoon visverlof'*);
- visverlof van 45,86 euro (*'groot visverlof'*): hiermee mag men alle dagen met 1 of 2 hengels vissen:
 - anders dan vanaf de oever;
 - tussen twee uur na zonsondergang en twee uur voor zonsopgang (zie "nachtvisserij in 4.3).

De bepalingen betreffend het eerstgenoemde visverlof geven niet aan waar dit visrecht mag worden uitgeoefend. Maar het lijkt logisch dat dit enkel vanaf de oever mag gebeuren.

Vissen van op een eiland wordt als vissen vanaf de oever beschouwd. Maar de visser mag niet vissen tijdens de overtocht naar het eiland, tenzij hij beschikt over het groot visverlof van 45,86 euro.

Vissen van op bruggen over bevaarbare of vlotbare waterlopen is echter verboden (zie 4.3.).

2.2. Visvergunning

Art. 3 geeft de Vlaamse Regering de bevoegdheid om de (gedeelten van de) bevaarbare en vlotbare waterlopen af te bakenen waar **vergunningen m.b.t. de palingvangst** afgeleverd kunnen worden. De Vlaamse Regering dient tevens de voorwaarden voor de aflevering en het gebruik van de vergunningen te regelen.

Art. 3. Deze bevoegdheid geldt onverminderd de bepalingen van de internationale overeenkomsten betreffende de uitoefening van het visrecht in de Beneden-Schelde en in de Grensmaas.

In uitvoering van het reglement van 20 mei 1843 houdende het verdrag van 19 april 1839 betreffende de visserij en de vishandel voert het B.VI.Reg. van 20 mei 1992 tot uitvoering van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij een vergunningstelsel in voor het vissen in de Schelde beneden Antwerpen, exclusief de dokken van Antwerpen en de dokken van de linkeroever van de Schelde, vanaf de lijn die ter hoogte van de Royerssluis verondersteld wordt haaks op de stroom getrokken te zijn (d.i. vanaf de Royerssluis tot aan de Belgisch-Nederlandse grens).

De vergunning is geldig voor het lopende kalenderjaar en geeft toelating tot het vissen met maximaal vijf visfuisen of schietfuisen. Bovendien moet de vergunninghouder de voorschriften en beperkingen naleven die in de vergunning zijn opgenomen.

3. Het visserijfonds – erkende vissersverenigingen

3.1. Visserijfonds

De bepalingen inzake het visserijfonds vormen hoofdstuk V van de Riviervisserijwet.

Art. 36. Bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap wordt een **visserijfonds** ingesteld:

- ter bepoting van de waterlopen waarop de Riviervisserijwet van toepassing is;
- ter verscherping van het toezicht;
- tot steun aan de strijd tegen de verontreiniging;
- tot verbetering van de (rivier)visserij in het algemeen.

Het visserijfonds wordt gestijfd door:

- een afneming op de prijs van de visverloven;
- de vrijwillige, contractuele, reglementaire of decretale bijdragen van natuurlijke personen, rechtspersonen, openbare besturen en instellingen ter verwezenlijking van de doelstellingen inzake het beleid van de Vlaamse Regering t.o.v. de riviervisserij;
- de opbrengst van administratieve geldboeten en alle andere bedragen die door de diensten van het Vlaams Gewest en door de rechtbanken gevorderd worden lastens de overtreders van de wetgeving en reglementering inzake de riviervisserij;
- de opbrengst van concessies van verhuur en van vervreemdingen van eigendommen, installaties en aanhorigheden die aangewend of verworven werden met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen inzake de riviervisserij.

Art. 37. De Vlaamse Regering beschikt over de kredieten van het visserijfonds voor al wat kan dienen in het raam van het beleid inzake riviervisserij in ruime zin.

Art. 38. In de hoofdplaats van elke provincie wordt, onder het voorzitterschap van de gouverneur of van zijn afgevaardigde, een commissie ingesteld: de **Provinciale Visserijcommissie**.

Het aantal leden mag niet lager zijn dan 4 of hoger dan 10. Er zijn evenveel plaatsvervangende als effectieve leden. Ze worden door de gouverneur gekozen onder de kandidaten aangewezen door de meest gekwalificeerde vissersverenigingen. Ze vertegenwoordigen zoveel mogelijk de verschillende streken van de provincie en de belangrijkheid van de groeperingen. Ten hoogste één vijfde van de leden mag evenwel worden gekozen onder de kandidaten aangewezen door de vissersverenigingen waarvan de leden in andere wateren vissen dan vermeld in artikel 2 Riviervisserijwet, behalve wanneer in de provincie slechts één vissersvereniging zou bestaan.

De commissies verlenen, binnen het kader van de opdracht van het visserijfonds (zie artikel 36) hun medewerking aan de Afdeling Bos & Groen voor de aanwending van dit fonds. De Vlaamse Regering stelt de regels vast volgens welke de commissies hun opdracht uitoefenen.

Dit is gebeurd (nog onder de periode van de nationale wet) door het K.B. van 13 december 1954 betreffende de provinciale visserijcommissies en het centraal comité van het visserijfonds.

Art. 39. Bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap wordt een **centraal comité** van het visserijfonds ingesteld. De bevoegdheid en de organisatie ervan worden door de Vlaamse Regering geregeld. Iedere provinciale commissie is daarin door een afgevaardigde of diens plaatsvervanger vertegenwoordigd.

Ook deze bepaling werd uitgevoerd door het K.B. van 13 december 1954 betreffende de provinciale visserijcommissies en het centraal comité van het visserijfonds.

3.2. Erkende vissersverenigingen

Art. 8 § 3-4. De Vlaamse Regering kan vissersverenigingen erkennen. Ze stelt de voorwaarden op waaronder ze erkenning kan verlenen.

4. De visserijpolitie

4.1. Algemene bepalingen

De Riviervisserijwet bevat geen definitie van het begrip '**vissen**' of 'hengelen'. De rechtspraak omschrijft dit begrip als 'alle handelingen die tot opzet hebben vissen of rivierkreeften die in de binnenwateren in vrijheid leven, te bemachtigen en/of te doden en met de inzet van de middelen die daartoe dienstig kunnen zijn'.

Enkele gevolgen van deze omschrijving:

- het gaat om vissen of rivierkreeften: het (proberen te) bemachtigen van andere waterdieren is dus geen visserijmisdrijf, maar kan wel een inbreuk zijn op b.v. het Natuurbehoudsdecreet 1997; bevruchte viseieren worden daarentegen wel als vis beschouwd;
- de dieren leven in vrijheid: vis uit een gesloten vijver halen is diefstal; dergelijke dieren zijn immers geen *res nullius*;
- met de nodige middelen: dit is onbeperkt, voor zover ze maar kunnen leiden tot het vangen van de vis of kreeft; ook met de blote hand vissen valt eronder; wie een visser helpt door het schepnet te bedienen voor het scheppen van de gevangen vis is ook 'visser' en moet dus in het bezit zijn van een visverlof;
- de bedoeling moet bestaan om de vis of kreeft te bemachtigen of te doden: het redden van vissen (onder toezicht van de overheid) is geen misdrijf; evenmin het doden van vis door een sloopschroef.

Art. 12. De Vlaamse Regering bepaalt:

- 1° de **tijd, de seizoenen en de uren** tijdens welke het vissen **verboden** is, hetzij overal, hetzij op sommige waterlopen of waterloopgedeelten, evenals de **vissoorten** waarop dit verbod van toepassing is;
- 2° de **wijzen** van vissen en de vistuigen en –toestellen die **verboden** zijn;
- 3° de **gebruiksvoorwaarden**, de afmetingen evenals de wijze van keuring van de **geoorloofde vistuigen**;
- 4° de **maten** beneden welke sommige vissoorten in het water teruggeworpen moeten worden;
- 5° de **lokazen** waarvan het gebruik verboden is als aas aan de vistuigen.

De Riviervisserijwet 1954 hanteert dus een omgekeerd systeem als het Jachtdecreet 1991. Dit laatste beschouwt de jacht in principe gesloten, maar deze kan onder bepaalde voorwaarden geopend worden. Eerstgenoemde beschouwt het vissen in principe toegelaten, tenzij wanneer dit onder bepaalde voorwaarden verboden wordt.

Art. 13 § 1-3. Inbreuk op de bepalingen ter uitvoering van **artikel 12, 1° en 4°** wordt gestraft met een geldboete van 26 tot 200 euro en met verbeurdverklaring van alle voorwerpen die tot het plegen van het misdrijf hebben gediend.

Inbreuk op de bepalingen ter uitvoering van **artikel 12, 2° en 3°** wordt gestraft met een geldboete van 100 tot 300 euro en met verbeurdverklaring van alle voorwerpen die tot het plegen van het misdrijf hebben gediend. De geldboete wordt verdubbeld als het misdrijf gedurende de rijtijd werd gepleegd. De in beslag genomen verboden vistuigen of –toestellen worden vernietigd.

Inbreuk op de bepalingen ter uitvoering van **artikel 12, 5°** wordt gestraft met een geldboete van 26 tot 100 euro en met verbeurdverklaring van alle voorwerpen die tot het plegen van het misdrijf hebben gediend.

Art. 14. De bevoegde Vlaamse minister kan, met het oog op proefnemingen of met het oog op het gewestelijk of plaatselijk nut:

- het vissen;
- sommige wijzen van vissen;
- het vangen van sommige vissoorten of viscategorieën;
- het gebruik van bijzondere lokazen of tuigen tijdelijk toestaan of verbieden.

Zo wordt het elektrisch vissen toegepast bij de monitoring van waterlopen i.f.v. wetenschappelijk onderzoek.

Het M.B. van 19 april 2002 houdende een tijdelijk meeneemverbod van paling in alle openbare wateren en een tijdelijk meeneemverbod van alle vissen op bepaalde openbare wateren steunt op argumenten van volksgezondheid als een vorm van ‘gewestelijk nut’ volgens art. 14 Riviervisserijwet. Jarenlang wetenschappelijk onderzoek heeft immers aangetoond dat de concentratie aan polychloorbifenylen (PCB’s) in paling in het overgrote deel van de openbare wateren de wettelijke norm overschrijdt. Daarnaast wordt in bepaalde wateren een zeer hoge verontreiniging vastgesteld waardoor consumptie van om het even welke vis uit die wateren ongezond is.

Het is voor iedere visser verboden om paling —levend of dood— in zijn bezit te houden in alle wateren waarop de Riviervisserijwet van toepassing is. Gevangen paling moet onmiddellijk worden vrijgelaten in het water van herkomst. (Deze bepaling is ook een afwijking op art. 15 Riviervisserijwet dat stelt dat levende paling een uitzondering vormt op het algemeen verbod van het levend afvoeren van gevangen vis. Zie 7.4.)

Uitzondering op het in bezit houden van paling geldt voor het gebruik van een peurnet of peurbak tijdens peurwedstrijden toegestaan door of namens de bevoegde Vlaamse minister.

In de in art. 3 van het M.B. opgesomde (gedeelten van) waterlopen is het bovenstaand verbod uitgebreid tot alle vissoorten. Het gebruik van levende aasvisjes is verboden, evenals het gebruik van een leefnet of enig ander tuig om vis in te bewaren. Uitzondering op deze laatste bepaling geldt voor gebruik van een leefnet tijdens hengelvijdsporten toegestaan door of namens de bevoegde Vlaamse minister.

De regeling geldt tot 1 januari 2006. (Het is uiteraard niet te verwachten dat het probleem tegen dan volledig opgelost zal zijn, maar art. 14 Riviervisserijwet laat slechts tijdelijke maatregelen toe.)

Eenzelfde motivering hanteert het M.B. van 19 april 2002 houdende een tijdelijk verbod op het gebruik van de palingfuik en het kruisnet in de grensscheidende Maas en de niet-bevaarbare noch vlotbare waterlopen en kanalen in de provincies Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen.

De regeling geldt tot 1 januari 2006.

4.2. Het begrip ‘hengel’ en ‘fuik’

Art. 11 draagt de Vlaamse Regering op een omschrijving van het begrip **hengel** te geven.

Dit is gebeurd in hoofdstuk IV van het B.VI.Reg. van 20 mei 1992 tot uitvoering van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij.

Onder *hengel* wordt verstaan: om het even welk snoer dat van een roede voorzien is, wat ook het gebruikte lokaas is.

De *peur* (of poer) wordt met de roede gelijkgesteld. Het gaat om een roede voorzien van een snoer met een aantal bijeengebonden wormen, zonder haak.

Eveneens in hoofdstuk IV van het B.VI.Reg. van 20 mei 1992 tot uitvoering van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij wordt een definitie van een **fuik** voorzien.

Onder *fuik* wordt verstaan: een vistuig dat bestaat uit een netwerk dat om twee of meer hoepels is gespannen en dat voorzien is van één of meer inkelingen.

De volgende types fuik worden onderscheiden:

- 1° palingfuik: een fuik met één inzwemopening, zonder vleugels of andere toebehoren;
- 2° visfuik: een fuik met één inzwemopening, voorzien van maximaal twee vleugels en zonder andere toebehoren;
- 3° schietfuik of dubbele fuik: een vistuig bestaande uit twee deelfuiken, elk met één inzwemopening, verbonden met één vleugel en zonder andere toebehoren.

Op de hengel staat geen maat. De afmetingen van de fuiken worden gegeven onder 4.5.

4.3. Tijden, plaatsen en vissoorten

Het B.VI.Reg. van 20 mei 1992 tot uitvoering van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij vult deze bepalingen in hoofdstuk IV als volgt aan.

De algemene regel is dat het gedurende de **paaitijd** verboden is om te vissen op de hierna vermelde vissoorten, behalve op Paling:

- Zalmachtigen en Barbeel: van 1 oktober tot en met 31 mei;
- Snoek: van 1 januari tot en met 31 mei;
- alle andere vissoorten: van 16 april tot en met 31 mei.

Een lijst met alle vissoorten waarop het besluit van toepassing is, is opgenomen in bijlage 1 bij het besluit.

Alle vissen die gevangen worden gedurende de tijd waarin dit verboden is, moeten onmiddellijk terug in het water worden gezet.

Het is bovendien verboden te vissen:

- van 16 april tot en met 31 mei in alle kanalen, waterlopen en gedeelten daarvan;
- van 1 juni tot en met 15 juli in de onder het vorige punt bedoelde gedeelten van waterlopen en kanalen die ter plaatse door de bevoegde dienst werden afgebakend;
- van 1 oktober tot 15 april in de door de bevoegde dienst ter plaatse afgebakende gedeelten van waterlopen en kanalen voor de bescherming van paaiende en pas uitgezette vis.

Dit verbod geldt niet voor het vissen met de peur op Paling; dit laatste is te allen tijde, dag en nacht, toegestaan.

In afwijking van de voorgaande bepalingen duidt het besluit een aantal wateren aan waar tijdens de paaitijd van 16 april tot en met 31 mei wel gevestigd mag worden. Als randvoorwaarde geldt wel dat elke gevangen vis onmiddellijk en voorzichtig in het water van herkomst moet worden vrijgelaten en dat het gebruik van levende of dode visjes als aas en van kunsttaas, geschikt om Snoek te vangen, verboden is. Deze wateren zijn opgenomen in de kolom "Vissen in paaitijd" van de tabel als bijlage bij het besluit. De tabel is opgenomen onder deel 6 van deze tekst.

In de Schelde en in het bekken van de Berwijn en de Voer zijn bijzondere regelingen van toepassing. In de Schelde, stroomafwaarts van de Royerssluis, mogen het hele jaar door alle vissoorten gevangen worden uitgezonderd de beschermde soorten. In het Bekken van de Berwijn en de Voer mag in de periode van 16 april tot en met 31 mei gevestigd worden op zalmachtigen (uitgezonderd de beschermde soorten) met de kunstvlieg, zonder enige verzwaring of aas.

Een **volledig vangstverbod** geldt gedurende het hele jaar voor:

- Beekprik (*Lampetra planeri*)
- BERPJE (*Nemacheilus barbatulus*)
- Bittervoorn (*Rhodeus sericeus*)
- Grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*)
- (inlandse) Kreeft (*Astacus astacus*)
- Kleine modderkruiper (*Cobitis taenia*)
- Kwabaal (*Lota lota*)
- Rivierdonderpad (*Cottus gobio*)
- Rivierprik (*Lampetra fluviatilis*)
- Steur (*Acipenser sturio*)
- Zalm (*Salmo salar*)
- Zeeforel (*Salmo trutta trutta*)
- Zeeprik (*Petromyzon marinus*)
- Elft (*Alosa alosa*)
- Fint (*Alosa fallax*)
- Gestippelde alver (*Alburnoides bipunctatus*)
- Grote marene (*Coregonus lavaretus*)
- Houting (*Coregonus oxyrinchus*)
- Vetje (*Leucaspis delineatus*)
- vlagzalm (*Thymallus thymallus*)

Alle vissen die behoren tot een van deze soorten moeten bij vangst onmiddellijk en voorzichtig terug in het water worden gezet.

Het is verboden 's **nachts** te vissen van 2 uur na zonsondergang tot 2 uur vóór zonsopgang. Tijdens de verboden uren mogen vistuigen niet in het water worden gebracht, gelicht of bediend worden. Ze mogen wel in het water blijven, met uitzondering van de hengel (die moet immers voortdurend bewaakt worden, zie 4.5.). Dit verbod geldt niet voor het vissen met de peur op Paling; dit laatste is te allen tijde, dag en nacht, toegestaan.

In afwijking van de voorgaande bepaling duidt het besluit een aantal wateren aan waar 's nachts van 2 uur na zonsondergang tot 2 uur vóór zonsopgang wel gevestigd mag worden. Als randvoorwaarde geldt wel dat elke gevangen vis onmiddellijk en voorzichtig in het water van herkomst moet worden vrijgelaten en dat het gebruik van levende of dode visjes als aas en van kunstaa's, geschikt om Snoek te vangen, verboden is. Deze wateren zijn opgenomen in de kolom "Nachtvisserij" van de tabel als bijlage bij het besluit. De tabel is opgenomen onder deel 6 van deze tekst.

Op volgende **plaatsen** geldt een volledig visverbod:

- gedeelten van niet-bevaarbare of vlotbare waterlopen die onder bosbeheer staande bossen doorkruisen;
- van boven op de bruggen van de bevaarbare of vlotbare waterlopen;
- in sluizen;
- op minder dan 50 m boven en 50 m beneden de stuwen die van vistrappen voorzien zijn; hiervoor bestaat een bijzondere signalisatie conform bijlage 2 van het besluit;
- in de buurt van elke stuw, sluis, verlaat, gat, schuif, watertoevoer en monding van een zijrivier waarvoor een gebied van visverbod ter plaatse is aangeduid (door de Afdeling Bos & Groen, na overleg met de provinciale visserijcommissie);
- in jachthavens, dokken en ligplaatsen, indien het verbod ter plaatse door de Afdeling Bos & Groen aangeduid.

Volgende **plaatsen** zijn eveneens verboden:

- gedeelten van de waters waarop de Riviervisserijwet van toepassing is wanneer het peil abnormaal laag is of wanneer zich uitzonderlijk hoge visconcentraties voordoen;
- in de paaiplaatsen, aangewezen door de bevoegde Vlaamse minister of door de bevoegde dienst.

De gedeelten van kanalen en waterlopen waarin alle vangst verboden is, worden ter plaatse door de Afdeling Bos & Groen aangeduid d.m.v. de **signalisatie** conform bijlage 2 bij het besluit. Indien het verbod tijdelijk is, kan de periode aangegeven worden waarin het visverbod van toepassing is.

4.4. Verboden wijzen van vissen, verboden vistuigen en -toestellen, verboden aassoorten

Dit onderdeel van de visserijpolitie is geregeld in hoofdstuk V van het B.VI.Reg. van 20 mei 1992 tot uitvoering van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij.

Het is verboden **onder het ijs** te vissen. Er is daarbij niet bepaald hoeveel van het wateroppervlak bevroren moet zijn.

Het gebruik van gekleurde maden is verboden.

Het is verboden een vistuig of vistoestel te gebruiken dat niet voorkomt in de opsomming in artikel 28 van het besluit (zie hieronder, 4.5.).

Gedurende de tijd dat het verboden is op Snoek te vissen (1 januari tot en met 31 mei) is het gebruik van levende of dode visjes als aas en van kunstaas geschikt om Snoek te vangen, niet toegestaan.

In afwijking van de voorgaande bepaling duidt het besluit een aantal zogenaamde "snoekbaarswateren" aan waar het gebruik van levende of dode visjes als aas en van kunstaas, geschikt om Snoek te vangen, toch toegestaan is in de periode van 1 januari tot en met 15 april. Deze wateren zijn opgenomen in de kolom "Snoekbaarsvisserij" van de tabel als bijlage bij het besluit. De tabel is opgenomen onder deel 6 van deze tekst.

De **Riviervisserijwet** bepaalt verder:

Art. 20. Het is verboden buiten zijn woning voorzien te zijn van verboden vistuigen of –toestellen, tenzij bewezen wordt dat die tuigen of toestellen bestemd zijn voor:

- de visvangst in gesloten viswaters;
- de zeevisserij;
- de visserij die krachtens internationale overeenkomsten beoefend wordt in vreemde wateren waar het gebruik ervan niet verboden is.

In de laatste twee gevallen moeten de vissers die op de binnenwateren varen om de plaats van bestemming te bereiken deze tuigen of toestellen in het ruim wegzetten.

Inbreuk op deze bepalingen wordt gestraft met een geldboete van 50 tot 200 euro en met verbeurdverklaring van de vistuigen of –toestellen.

4.5. Geoorloofde vistuigen

Deze zijn opgesomd in hoofdstuk VI van het B.VI.Reg. van 20 mei 1992 tot uitvoering van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij.

Volgende **afmetingen** zijn bepaald voor de toegelaten vistuigen en vистоestellen:

- hengel: maat vrij
- kreeftennet: maaswijdte minstens 2 cm
- kreeftenroede (of –tang): maat vrij
- peur of poer: maat vrij
- kruisnet: maaswijdte minstens 1 cm
- schepnet: maat vrij
- palingfuik:
 - a) maaswijdte: minstens 5 mm
 - b) opening van de inkeling: maximaal 3 cm
- visfuik, schietfuik:
 - a) maaswijdte: minstens 7 mm
 - b) lengte (deel)fuik: maximaal 10 m
 - c) lengte vleugel: maximaal 15 m

De hierboven opgegeven maaswijdte geldt voor elke zijde van de mazen, nat gemeten.

Voor de **keuring van de maaswijdte** wordt gebruik gemaakt van een mal in de vorm van een rechthoekige piramide, waarop strepen zijn aangebracht die met de opgelegde maten overeenstemmen. Voor het verrichten van de keuring wordt de mal op verschillende, op goed geluk gekozen plaatsen in de mazen, tussen de roeden of in het rijswerk gestoken. De mal wordt door de Afdeling Bos & Groen verstrekt en geijkt. Een model ervan wordt neergelegd op de griffie van de politierechtbanken, van de rechtbanken van eerste aanleg en van de hoven van beroep.

Wat de **gebruiksvoorwaarden** van de geoorloofde vistuigen betreft, bepaalt het besluit het volgende:

- behalve wat de Beneden-Schelde betreft, is het 's zondags en op wettelijke feestdagen alleen toegestaan te vissen met de hengel, de peur, het kreeftennet en de kreeftenroede;
- het is verboden een waterloop of een kanaal over meer dan twee derde van de waterbreedte, gemeten volgens de kortste afstand, met enig vistuig of vистоestel af te dammen;
- verschillende netten of fuiken mogen niet tegelijkertijd op dezelfde oever of op twee tegenover elkaar liggende oevers gebruikt worden, tenzij op een afstand van minstens driemaal van de omvang van het of de grootste.

Meer bepaald wat het **gebruik van de hengel** betreft, schrijft het besluit voor:

- het gebruik van de hengel is slechts toegestaan voor zover de visser in de mogelijkheid is om de hengel voortdurend te bewaken;
- eenzelfde hengel mag ten hoogste van 3 enkelvoudige of veelvoudige haken voorzien zijn;
- het is verboden om met meer dan 2 hengels te vissen;
- de met de hengel gevangen vis die niet in de bek vastzit, moet onmiddellijk weer voorzichtig in het water gezet worden.

Het verbod om met meer dan 2 hengels te vissen is absoluut geformuleerd; het aantal visverloven waarover een visser beschikt is dus niet van belang.

Voor het gebruik van het **kreeftennet**, de **kreeftenroede** en **fuiken** is bepaald:

- in alle waters waarop de Riviervisserijwet van toepassing is, is het toegestaan de **kreeftenroede** te gebruiken en samen met de hengel het **kreeftennet** te gebruiken;
- het **kreeftennet** en de **kreeftenroede** mogen alle dagen worden gebruikt;
- een visser mag niet meer dan 2 vistuigen tegelijk voor kreeftenvissen gebruiken;
- de **palingfuik** mag alleen gebruikt worden in de Grensmaas en in de niet-bevaarbare en niet-vlotbare waterlopen in Oost- en West-Vlaanderen (uitgez. de door de provinciale visserijcommissie gehuurde waterlopen en kanalen);
- het gebruik van palingfuiken is beperkt tot het vangen van Paling;
- een visser mag niet meer dan 4 palingfuiken tegelijk gebruiken.
- De visfuike en de schietfuike mogen enkel in het gedeelte van de Schelde, stroomafwaarts de Royerssluis te Antwerpen, exclusief de dokken van Antwerpen en de dokken van de linkeroever van de Schelde, worden gebruikt.

Een *kreeftennet* bestaat uit een metalen ring met een diameter van 20 tot 30 cm, waaronder een met lood verzwaard net is bevestigd. Het net wordt voorzien van lokaas en op de onderwaterbodem gelegd. Via een touw wordt het net na een tijdje opgehaald, samen met de kreeften die op het lokaas zijn afgekomen.

Een *kreeftenroede* is een stok met gespleten uiteinde waartussen lokaas wordt geklemd. Wanneer de kreeft op het lokaas zit, wordt ze voorzichtig opgehaald. Nabij het wateroppervlak laat de kreeft doorgans los; ze wordt met een schepnet opgevangen.

Voor het gebruik van het **kruisnet** is bepaald:

- het kruisnet moet op de dwarsroeden gespannen worden;
- slepen, korren (gebruiken om oesters te vangen) of polsen is verboden;
- het mag alleen gebruikt worden in de waters waar ook het gebruik van palingfuiken is toegestaan (zie hierboven);
- het gebruik van het kruisnet beperkt tot het vangen van Paling;
- het kruisnet moet steeds in de open ruimte, zonder afscherming, opgesteld en bediend worden.

Voor het gebruik van **schepnet** is bepaald:

- het **schepnet** mag alleen worden gebruikt om de met de hengel of het kruisnet gevangen vis weg te nemen;

Let op: het gebruik van het schepnet, ook als dit slechts gebeurt bij wijze van assistentie van een visser, vergt een visverlof in hoofde van wie het schepnet bedient (zie 4.1.)!

De **Riviervisserijwet** bepaalt verder:

Art. 19. De schippers op de bevaarbare of vlotbare stromen, rivieren of kanalen, mogen in hun schepen of uitrustingen geen zelfs geoorloofd visnet of vistuig hebben, behalve een hengel.

Inbreuk op deze bepaling wordt gestraft met een geldboete van 50 tot 200 euro en met verbeurdverklaring van de netten of tuigen.

4.6. Ondermaatse vissen

Hoofdstuk VII van het B.VI.Reg. van 20 mei 1992 tot uitvoering van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij bepaalt de maat beneden welke sommige vissen weer in hetzelfde water moeten worden teruggeplaatst. Dergelijke vissen zijn 'ondermaats'. De bedoeling van deze bepaling is de minder algemeen voorkomende vissen de kans te geven zich minstens éénmaal in hun leven voort te planten. De gehanteerde afmetingen zijn indicator voor de geslachtsrijpheid van de vissoorten.

De **lengte** beneden welke onderstaande vissen en kreeften niet mogen worden gevestigd en dus moeten worden teruggeplaatst, zijn:

- Blankvoorn en Rietvoorn: 15 cm
- Serpeling, Beekforel, Winde, Zeelt, Kopvoorn en Paling: 25 cm
- Sneep en Karper: 30 cm
- Barbeel en Snoekbaars: 40 cm
- Snoek: 45 cm.

Voor Karper geldt bovendien dat exemplaren groter dan 60 cm na vangst onmiddellijk en voorzichtig in het water van herkomst moeten worden vrijgelaten.

Voor Snoek is een tijdelijke bijzondere beschermingsmaatregel van toepassing: tot en met 31 december 2006 moet elke gevangen Snoek, ongeacht zijn lengte, onmiddellijk en voorzichtig in het water van herkomst worden vrijgelaten.

De lengte van de vis wordt gemeten in rechte lijn van de punt van de bek tot het uiteinde van de staartvin. Met dat doel mag de visser, terwijl hij aan het vissen is, geen gevangen vissen bij zich hebben waarvan de kop of de staart verwijderd is.

Tijdens de **hengelwedstrijden** toegestaan door of namens de bevoegde Vlaamse minister gelden voornoemde lengten voor Blankvoorn, Rietvoorn, Winde, Serpeling, Kopvoorn, Karper en Zeelt niet voor de duur van de wedstrijd. De bevoegde Vlaamse minister bepaalt de voorwaarden waaraan de wedstrijden moeten voldoen om van deze uitzondering te kunnen genieten.

4.7. Vervoer van vis en kreeft – gebruik van aasvis

Art. 15. Het is verboden om het even welke **levende** vis, behalve Paling, afkomstig uit viswater waarop de Riviervisserijwet van toepassing is, aan dit viswater te onttrekken en te vervoeren.

Inbreuk op deze bepaling wordt gestraft met een geldboete van 100 tot 300 euro.

De uitzondering voor Paling is ingegeven door het feit dat het soms nodig is de vis een tijdje in zuiver water te bewaren om aldus de grondsmaak te verdrijven. De vervoerde palingen moeten wel minimaal 25 cm meten (zie 4.6.).

Het ter plaatse bewaren van levende vis als aas is dus op grond van deze bepaling niet verboden.

Art. 16. Onverminderd artikel 15, is het evenwel toegelaten per hengelaar maximum 20 **levende aasvisjes**, behorende tot de Cyprinidae, te bezitten en levend te vervoeren. Dit geldt ongeacht hun minimummaat en wat ook hun herkomst weze.

Inbreuk op deze bepaling wordt gestraft met een geldboete van 100 tot 300 euro.

Het B.VI.Reg. van 20 mei 1992 tot uitvoering van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij bepaalt dat een hengelaar maximaal 20 levende aasvisjes mag bezitten en levend vervoeren, ongeacht hun minimummaat en hun herkomst, als hun lengte, bepaald zoals hierboven beschreven, niet meer dan 15 cm bedraagt en als de aasvisjes behoren tot de volgende soorten: alver, blankvoorn, blei, brasem, rietvoorn, riviergrondel en winde. Kleurvariëteiten van deze soorten mogen niet als aasvisje gebruikt worden

Aasvisjes moeten zelf met de hengel gevangen worden, aangezien dit de enige toegestane vangwijze is! Aasvisjes kunnen uiteraard ook uit de handel betrokken worden.

Art. 25 houdt het omgekeerde verbod in van artikel 15. Het is verboden vis **uit te storten** in de waters waarop de Riviervisserijwet van toepassing is zonder machtiging van de bevoegde Vlaamse minister of van zijn afgevaardigde.

Inbreuk op deze bepaling wordt gestraft met een geldboete van 50 tot 200 euro.

Het ontsnappen van een levende aasvis kan wellicht niet als een inbreuk op deze bepaling beschouwd worden, aangezien het gebruik van aasvissen in bepaalde gevallen uitdrukkelijk toegestaan is.

Het uitstorten van niet-gebruikte aasvisjes na een visbeurt is wel een inbreuk op artikel 25!

Art. 17. De bevoegde Vlaamse minister kan machtiging verlenen om te allen tijde vis en kreeft van om het even welke afmetingen te vangen en te vervoeren, als ze voor **bepoting** bestemd zijn.

Art. 18. De houders van vergunningen mogen, terwijl ze vissen, in hun vaartuigen, korven of om het even welke benodigdheden, geen andere vissen hebben dan die waarvan de vangst is toegestaan op grond van de vergunning.

Inbreuk op deze bepaling wordt gestraft met een geldboete van 50 tot 200 euro en met verbeurdverklaring van alle vistuigen en voorwerpen die tot het plegen van het misdrijf hebben gediend.

4.8. Bedwelmen of vernietigen van vis

Art. 22. Al wie in de waterlopen stoffen werpt, van dien aard dat de vis bedwelmd of vernield wordt en met de bedoeling een van deze resultaten te bekomen, wordt gestraft met een geldboete van 100 tot 1.000 euro en/of met gevangenisstraf van 8 dagen tot 3 maanden. Dit onverminderd de eventuele schadevergoeding.

De wet van 25 februari 1913 verbiedt het te koop stellen, enz. van zgn. Levantse bessen. Het actieve bestanddeel van deze bessen verdooft de vissen. Deze wet is uitgevoerd door het K.B. van 7 juni 1913.

4.9. Burgerlijke aansprakelijkheid

Art. 28. De vader, moeder, de meesters en de lastgevers zijn burgerlijk aansprakelijk voor de visserijmisdrijven die gepleegd worden door hun minderjarige ongehuwde kinderen die bij hen inwonen, of door hun dienstboden of aangestelden (behoudens beroep als naar recht). Die aansprakelijkheid wordt geregeld volgens artikel 1382 Burgerlijk Wetboek (zie het cursusdeel *Inleiding tot recht en wetgeving*) en is slechts van toepassing op de schadevergoeding en op de kosten.

5. Strafvordering en strafbepalingen

5.1. Strafvordering

5.1.1. Bevoegde opsporingsambtenaren

Art. 10. Met de politie, de bewaking en het behoud van de riviervisserij is de **Afdeling Bos en Groen** (AMINAL) belast.

Art. 30. De bevoegde Vlaamse minister kan **visserijwachters** benoemen in de kantonnementen waar de dienst het vereist. Hierbij moeten de bepalingen van titel II Boswetboek 1854 in acht genomen worden. De visserijwachters worden met de boswachters gelijkgesteld en onder het bevel van dezelfde ambtenaren gesteld.

Art. 32. Inbreuken op de Riviervisserijwet en de uitvoeringsbesluiten worden eveneens vastgesteld door:

- de politieambtenaren en andere officieren van gerechtelijke politie;
- de ingenieurs en conducteurs van 'bruggen en wegen' (Administratie Wegen en Verkeer);
- de scheepvaartinspecteurs;
- de wachters van de bevaarbare waterwegen (Administratie Waterwegen en Zeewezen);
- de sluismeesters;
- de wegopzieners en beambten van de directe belastingen en van de douanen en accijnzen.

De officieren van gerechtelijke politie worden aldus ook 'bijzondere opsporingsambtenaren' in het raam van visserijmisdrijven. Dit wordt bevestigd doordat aan hun processen-verbaal een zwaardere bewijskracht verleend wordt dan die welke normaal voorzien is in het Wetboek van Strafvordering (zie hieronder, 5.1.2. en het cursusdeel *Inleiding tot recht en wetgeving*).

Art. 31. De houder van het visrecht kan eigen **privé-visserijwachters** benoemen, met inachtneming van artikel 177 Boswetboek. Die wachters worden met de private boswachters gelijkgesteld.

5.1.2. Procedureregels

Art. 29. De inbreuken op de Riviervisserijwet worden vastgesteld en vervolgd en de vonnissen of arresten worden ten uitvoer overgenomen overeenkomstig de bepalingen van **titel XI van het Boswetboek** 1854, behalve de wijzigingen opgenomen in de artikels 30-34 Riviervisserijwet.

Voor de procedureregels opgenomen in titel XI Boswetboek verwijzen we naar het cursusdeel *Inleiding tot recht en wetgeving* waarin de bevoegdheden van de boswachter inzake opsporing besproken worden.

Art. 32. De **processen-verbaal** van de officieren van gerechtelijke politie en van de politieambtenaren hebben bewijskracht tot het tegendeel bewezen is. De andere hebben alleen bewijskracht wanneer ze opgemaakt zijn door 2 aangestelden of gestaafd door een tweede getuigenis.

Art. 21. Op elke vordering van de met **toezicht** op de visserij belaste bijzondere opsporingsambtenaren zijn de vissers verplicht:

- hun tuigen te laten nazien;
- de inhoud van hun manden of alle andere benodigdheden waarin vis kan worden geborgen, te tonen;
- hun schepen aan te leggen;
- hun kooien en bergplaatsen, visbunnen en welke andere vergaarbakken ook, te openen.

Als ze zich tegen het toezicht verzetten, worden ze wegens dit feit alleen gestraft met een geldboete van 100 tot 500 euro.

Art. 24. In alle gevallen waarin de Riviervisserijwet de **verbeurdverklaring** voorziet van de netten, vistuigen of andere voorwerpen die tot het plegen van het misdrijf hebben gediend, zijn de overtreders verplicht ze op de eerste aanmaning van de bijzondere opsporingsambtenaren te overhandigen.

Weigering wordt gestraft met een geldboete van 100 tot 500 euro.

De tuigen mogen dus niet met geweld worden afgenomen. De verbalisant zal de overtreder er evenwel op wijzen dat de weigering zelf een (ernstig) misdrijf uitmaakt.

Vissen die in openbare waters gevangen werden, zijn de eigendom geworden van diegene die zich er het eerst meester van heeft gemaakt. Ze mogen dan ook niet in beslag genomen worden, tenzij ze voorkomen uit diefstal (b.v. uit een mand van een andere visser of wanneer ze uit een gesloten water afkomstig zijn).

Art. 19. De schippers op de bevaarbare of vlotbare stromen, rivieren of kanalen moeten hun vaartuigen en uitrustingen laten **bezichtigen** door de bevoegde bijzondere opsporingsambtenaren. In geval van weigering worden ze gestraft met een geldboete van 100 tot 500 euro.

Art. 33. De publieke vordering en de burgerlijke vordering volgend uit een visserijmisdrijf **verjaren** na 6 maanden vanaf de dag waarop het misdrijf is gepleegd.

Art. 34. De vervolgingen worden **ambtshalve** ingesteld. Maar vissen zonder toestemming van de houder van het visrecht (artikel 23 Riviervisserijwet) in een niet-bevaarbare of vlotbare waterloop (artikel 6 Riviervisserijwet) wordt slechts vervolgd op **klacht** van de rechthebbende van het visrecht.

We hebben hier in het tweede geval dus te maken met een zgn. 'klachtmisdrijf', zoals we dat ook uit de jachtwetgeving kennen (zie het cursusdeel *Jachtwetgeving*).

Art. 138 Wetboek van Strafvordering bepaalt dat alle misdrijven omschreven in de wetten op de riviervisserij worden vervolgd voor de politierechtbank, ook als deze misdrijven gekwalificeerd worden als wanbedrijven (zie het cursusdeel *Inleiding tot recht en wetgeving*).

5.2. Strafbepalingen

De strafbepalingen staan in de Riviervisserijwet telkens bij de desbetreffende misdrijven vermeld. Kijk dus in de voorgaande hoofdstukken van deze tekst.

Art. 26. De bij de Riviervisserijwet gestelde straffen worden verdubbeld:

- indien er herhaling is binnen 2 jaar die volgen op een veroordeling wegens een visserijmisdrijf;
- indien het misdrijf 's nachts of in bende gepleegd is.

Art. 27. In afwijking van artikel 100 Strafwetboek, zijn hoofdstuk VII en artikel 85 van het eerste boek van het Strafwetboek van toepassing op de visserijmisdrijven. In geval van verzachtende omstandigheden wordt de bij artikel 24, 2de lid gestelde geldboete niet verminderd.

6. Bijlage: Tabel met de wateren "Vissen in paaitijd", "Nachtvisserij" en "Snoekbaarsvisserij"

Naam viswater	Vissen in paaitijd	Nachtvisserij	Snoekbaarsvisserij
Dokken van Antwerpen	X	X	X
Netekanaal	X	X	X
Schelde-Rijnverbinding	X	X	X
Kanaal van Dessel naar Schoten	X	X	X
Kanaal van Dessel naar Kwaadmechelen	X	X	X
Albertkanaal	X	X	X
Kanaal naar Beverlo	X	X	
Kanaal van Bocholt naar Herentals	X	X	X
Kanaal van Briegden naar Neerharen	X	X	
Maas	X	X	X
Zuid-Willemsvaart	X	X	
Dokken van de Linkeroever van de Schelde	X	X	X
Kanaal van Gent naar Terneuzen	X	X	
Moervaart	X	X	
Watersportbaan te Gent	X	X	X
Dender	X	X	
Kanaal van Charleroi naar Brussel	X	X	X
Kanaal van Leuven naar de Dijle	X	X	X
Zeekanaal van Brussel naar de Schelde	X	X	X
Boudewijnkanaal	X	X	
IJzer	X	X	
Kanaal van Brugge naar Sluis: van Brugge tot voor de sifon onder het Schipdonkkanaal en het Leopoldkanaal	X	X	
Kanaal van Ieper naar de IJzer	X	X	
Kanaal van Bossuit naar Kortrijk	X	X	X
Kanaal van Nieuwpoort naar Duinkerke	X	X	
Kanaal van Plassendale naar Nieuwpoort	X	X	
Kanaal van Roeselare naar de Leie	X	X	X
Lokanaal	X	X	
Kanaal van Gent naar Oostende (exclusief doortocht Brugge)			
1° vanaf de Sint-Agnetabrug te Gent tot aan de Contributiebrug te Gent (Coupure)	X	X	X
2° vanaf de Contributiebrug, te Gent, tot aan de sluizen te Slijkens, te Oostende	X	X	
3° in de dokken van Oostende, genaamd zwaaidok, houtdok en vlotdok, evenals in de afleiding genaamd sasdok	X	X	

Galgenweel te Antwerpen			X
Gavers te Geraardsbergen			X
Oude Scheldearm "Het Anker" te Wortegem-Petegem			X
Oude Scheldearm "De Kriephoek" te Semmerzake			X
Klaverbladvijver in het provinciaal domein te Wachtebeke			X
Oude Durme te Hamme			X
E3-put te Oostakker			X
Vijver 15 van het Leen te Eeklo			X
Oude Scheldearm Heurne Den Heuvel			X
Langelede			X
Traverse te Dendermonde			X
Oude Durme te Lokeren			X
Leiemeander van Grammene en Astene			X
Poelaertplas te Geraardsbergen			X
Hollandergatkreek			X
Boerekreek			X